

Єдина країна! Единая страна!

Бухгалтер

Усі секрети

Журнал про облік та податки для практиків (виходить 4 рази на місяць)

№ 2 (1006) ■ Січень (II) 2020

У НОМЕРІ

- Дорога гривня: жодного позитиву
- Податкова переплата: як повернути
- Повторне поліпшення під час оренди: наслідки
- Форма № 1ДФ: актуальні подробиці
- Додаткові внески учасників: не дохід ЮРЕПа
- ВС: податкова консультація заднім числом не рятує
- Продаж дешевший за собівартість: теж господарська діяльність
- Безповоротна фіндопомога: поширювально — не тлумачиться
- Банк не надав інформації: підприємство не відповідає
- Якщо місце розрахунків не визначається: без РРО

Сторінки,
де докладніше

КЛЮЧОВІ ФРАЗИ МАТЕРІАЛІВ НОМЕРА

- Коли неминуче таки відбудеться і порошняві зуби, якими Нацбанк тримає гривню, не витримають, **обвал гривні** буде раптовим, різким — і слідом за експортерами приб'є імпортерів. 4-5
-
- Зарплатні податки, податковим агентом за якими є підприємство, вважаються в цьому випадку податками підприємства та, відповідно, можуть брати участь у зарахуванні — теж у разі відсутності податкового боргу.
- Це, зрозуміло, **не стосується ЄСВ**, адже він відсутній у системі оподаткування та у ПКУ, не належить до джерел поповнення бюджетів — ні держ, ні місцевих та в зарахуванні не бере участі. 6-7
-
- Податковим агентом фізособи-орендодавця за орендним доходом є **орендар**. При цьому орендар сплачує ПДФО, нарахований і утриманий з доходу від надання в оренду нежилого приміщення, до відповідного бюджету за **своїм** місцезнаходженням.
- Якщо в оренду надається і **земельна** ділянка, то ПДФО сплачується до відповідного бюджету за місцезнаходженням такого **об'єкта оренди**.
- А ось суми **військового збору** податковий агент перераховує за **своїм** місцезнаходженням незалежно від виду об'єкта оренди. 10
-
- Удаючись до уточнення за старою декларацією, платник податків автоматично **продовжує** податковий строк давності **ще на 1095 днів**. 11
-
- Податківці дотримуються своєї строгої позиції: зазначення **помилкового** коду бюджетної класифікації в платіжних документах призводить до **непогашення** грошового зобов'язання та встановленої **відповідальності** за це. 12
-
- Внесення грошових коштів **засновниками** як **додатковий капітал без зміни розміру** статутного капіталу **не включається** до складу доходу платника єдиного податку третьої групи (юридичної особи). 13
-
- За обставинами справи, що розглядалася, підприємство спочатку здійснило певну операцію, а лише **потім** звернулося за індивідуальною податковою **консультацією**. У цій ситуації суд підкреслив, що підприємство діяло на власний розсуд, а не на підставі податкової консультації. Отже, під час оцінки вчинених дій отримана консультація **не має** враховуватися. 14
-
- **Прибутковість** кожної окремої операції **не є обов'язковою ознакою** господарської діяльності, яка може включати й окремі збиткові операції, здійснення яких викликано об'єктивними причинами, а отже, продаж продукції за ціною, **нижчою** ніж собівартість, **не можна** розглядати як операцію **поза межами** господарської діяльності позивача. 14
-
- Встановлений під час податкової перевірки факт реалізації товару **не дає** правових підстав кваліфікувати отримані позивачем грошові кошти за такий товар як **безповоротну фінансову допомогу**. 14
-
- Якщо місцезнаходження платника податків **не збігається** з місцем податкового обліку в органі ДПС, сплата податку на прибуток підприємств здійснюється за місцезнаходженням платника на бюджетні рахунки, відкриті на рівні головних управлінь Державної казначейської служби України в областях з відомчою ознакою «99».
- Податкова звітність з податку на прибуток великими платниками податків подається за **новим** місцем обліку з дати **переходу** до Офісу великих платників податків ДПС. 15
-

■ Висновок контролюючого органу про ненадання позивачем первинних документів для перевірки вмотивований тим, що ТОВ на підтвердження господарської операції зі сплати винагороди за користування кредитом не надано документів, які б підтверджували числові показники, що були враховані у розрахунку.

Під час касаційного перегляду справи судом встановлено, що ненадання детального розрахунку винагороди банку, сплаченої позивачем, зумовлено *відмовою банку* у наданні цієї інформації, а не протиправними діями з боку ТОВ.

16

■ Якщо *місце здійснення розрахунків визначити неможливо* (наприклад, споживач отримує комп'ютерні програми, електронні книжки, висновки, договори тощо виключно в електронній формі), в такому випадку *застосовувати РРО не обов'язково*.

16

З М І С Т

Від шеф-кухаря

Гривня: так злетіла, що заблукала? 4

Податки та навколо

О. Кірш. Якщо з радощів переплатили податки
Про повернення/зарахування
помилково/надміру перерахованого до бюджету 6

А. Погребняк.
Це ж так вийде забагато об'єктів!..
Повторне поліпшення об'єкта оренди орендарем:
чи створювати новий об'єкт ОЗ 8

А. Погребняк, Т. Серікова.
Форма № 1ДФ: варіації на тему 8

Документи з коментарями

І досвід — помилок син хибних...

Помилково сплатили податок на рахунок
іншої бюджетної класифікації: якими будуть наслідки
З ІПК Державної податкової служби України
від 11.01.2020 р. № 70/6/99-00-04-03-02-06/ІПК 12

ЮРЕПська радість

Внески засновників до додаткового капіталу не є доходом ЮРЕПа
З листа Міністерства фінансів України
від 08.12.2019 р. № 11210-09-62/32343 13

Док-огляд

Нове вийшло

1. ІПК до госпоперації та ІПК після —
ВС пояснив різницю 14
2. Продаж продукції за ціною,
нижчою ніж собівартість,
не можна розглядати
як операцію поза межами госпдіяльності 14
3. Часткове заповнення графі ТТН
«Пункт розвантаження»
породжує в податківців сумніви
щодо фактичного здійснення постачання 14
4. Нюанси подання звітності
з податку на прибуток
великими платниками податків 15
5. Мінфін скоригував
Методрекомендації з бухобліку 15
6. За ненадання документів,
обов'язковість ведення яких
не встановлено законодавством,
не може бути застосований штраф 16
7. Посередницькі послуги страхування
через Інтернет: чи потрібний РРО 16

Картинна галерея

Малюнки В. Лотоцького 4, 5, 6, 8,
12, 13

**Ділове консультування
за телефоном
для передплатників «Бухгалтера»
від автора журналу!**
Консультації платні.
(057) 717 19 11

Виходить з липня 1996 р.

Періодичн. — 4 рази на місяць

Свідцтво про держреєстрацію
КВ № 20316-10116ПР
від 11.10.2013 р.Засновник і видавець —
ТОВ «ПРЕС-ЕКСПРЕС 2013»Шеф-редактор
на громадських засадах
Олександр Кірш,
заслужений економіст України,
Ph. D., чл.-кор. АЕНУ і МКАЗаст. Шеф-редактора
Алла ПогребнякРедакційна колегія:
Станіслав Погребняк,
д. ю. н., проф.;**Олена Уварова**, к. ю. н.,
Григорій Берченко, к. ю. н.;
Леонід Карпов, к. е. н.;
Іван Чалий, к. е. н.;
Дмитро Михайленко

НАД НОМЕРОМ ПРАЦЮВАЛИ

Відп. за випуск: **В. Беспалов**Набір: **О. Сергеева**Кор. і літ. ред.: **О. Мкртчян**, к. м. с.Верстка, малюнки: **В. Лотоцький**

Адреса редакції:

61002 Україна,
Харків, вул. Алчевських, 4Тел.: (067) 803-96-71,
(057) 717-19-11

E-mail: presexpr@gmail.com

Поштовий зв'язок:
а/с 7309, Харків-2, 61002

Доставка: (067) 803-96-71

Підписано до друку 27.01.2020 р.
Формат 60х84/8, друк офсетний
Ум.-друк. арк. 1,86;
ум.-вид. арк. 1,43

© ТОВ «ПРЕС-ЕКСПРЕС 2013»

ВІД ШЕФ-КУХАРЯ

Гривня:
так злетіла,
що заблукала?

Будь-яке зміцнення національної валюти лише тоді є позитивним й взагалі раціонально обумовленим, коли супроводжується економічним зростанням та **зниженням цін**. Якщо ж ціни не знижуються, то будь-яке подорожчання національної валюти, будь-яке падіння курсу долара і євро щодо неї тільки **заважає охоронятися від інфляції**, оскільки не дає можливості зберігати накопичення (часом — досить злиденні) у ВКВ: її курс по-зрадницькому падає.

Хоча насправді ніхто там, звичайно, не падає, а просто стрибає туди-сюди наша гривня, затримавшись у напрямку вгору.

(При цьому в РФ теж розказують про те, як у нещасній Америці та Європі звалилися відносно рубля одночасно і \$, і €, тобто стрибає українська гривня не одна, а в парі з рублем, причому в сусідів у зв'язку з цим радісно підстрибує ще й пропаганда.)

Так чи інакше, гривня, що безпідставно дорожчає, не дає українським громадянам порятувати свої гроші від реального (не в обмінних пунктах, а на ринку!) знецінення, якщо в них накопичилась хоч якась дрібнотка. Такої відсутності рятувального варіанта не було аж із середини 90-х, коли долар різко подешевшав через неадекватно високу його оцінку, що цьому передувала, яка була початково — відразу після набуття Україною незалежності, коли його курс, явно завищений, визначався лише за групою дефіцитних товарів, от неминуче падіння курсу в ті давні часи й мало відбутися.

Але ж зараз таких причин немає, отже — поряд з неможливістю вберегти гривню від зростання цін тимчасовим переведенням у валюту — трапляється ще й інше лихо. Йдеться про **серйозне погіршення експортно-імпортного балансу**: щоб отримати ті самі гривні, що й раніше, експортер має за не-реального курсу, щоб не прогоріти, підвищувати ціну у валюті, через що експорт різко падає; зате імпорт стає десь — хоча й не за всіма (далеко не за всіма!) товарами — трохи дешевше і тому зростає, відбиваючи залишки попиту на продукцію вітчизняних виробників.

Внутрішні ціни на здешевлення імпорту — якщо воно ще було! — не реагують, тобто весь додатковий «курсовий навар» українські продавці ввезених товарів залишають зазвичай собі.

Але при цьому **ввізний ПДВ** сплачується з менших сум, і зростання імпортової маси це не перекидає через свою відсутність: коли ціни не падають, то й реалізація не зростає, а значить — менший ПДВ з одиниці помножується на фактично ту саму кількість цих одиниць — от і падіння найважливішої дохідної статті бюджету.

ПДВ з наступної реалізації усередині країни повинен був би при цьому зрости: нехай обсяги й ті самі, нехай ті самі кінцеві ціни, але ж вищою є різниця порівняно з ціною закупівельною! Не відбувається, однак, і цього: там бартер, там тень, там не знайдеш кінців — усередині країни їх загубити простіше, ніж на митниці. Тож бюджетні втрати при ввезенні, що здешевіло, ніяк від наступної вирослої цінової маржі не пом'якшуються: маржа, може, й існує, але на світлі її немає.

Де знизилася — бюджет відчуває, де зросло — ні.

А подорожчання **експорту** на ПДВ взагалі ніяк не позначається: експорт від нього звільнений.

Причому податок на експортерський прибуток не збільшується теж: з одиниці прибуток, може, й більший (якщо це ще чесно показали!), але тоді менше самих

одиниць, оскільки важче експортувати; якщо ж знижувати ціну — більше продається, але менше з одиниці, от ніякого зростання й немає, тим більше відчутного.

Ну а при імпорті — торгівля показувати прибуток саме такий, який показати хоче, уміє вже давно. Це не секрет: жодного податку в Україні так легко не уникають, як на прибуток.

Відчутними є, таким чином, лише **втрати** ПДВ при ввезенні — через що в бюджеті й відбувається невелика катастрофа, яка лише накладається на проблеми експортерів. Усе це — наслідки невиправданого подорожчання гривні.

І заради цього витрачалися жалюгідні золотовалютні резерви? Останні запаси? Заради цього — трошки шкідницького — подорожчання, від якого нікому не легше (крім, можливо, самих імпортерів), а всім — в основному — лише гірше? Але ж зменшення експорту валютний дисбаланс ніяк не виправить!

А коли неминуче таки відбудеться і порохняві зуби, якими Нацбанк тримає гривню, не витримають, **обвал гривні** буде раптовим, різким — і слідом за **експортерами** прибіє **імпортерів**. І тоді паніку (а разом з нею і рух курсу в **більш звичний** для нас бік) уже буде не зупинити. У матеріалі «Долар в Україні: гра в піддавки...» (див. «Бухгалтер» № 36'19, с. 8–11) я про це писав досить докладно.

Повзуче контрольоване **здешевлення** нацвалюти для країн, що розвиваються, є природною **нормою** життя, запорукою економічного зростання; а от зміна паніки **дуроців** панікою **змушеною** й при цьому **протилежною**, раптове метушіння в різні боки — це завжди погано й економіку вбиває.

Політичних дивідендів усілякі фокуси з гривнею нікому не дають: адже ціни не падають і порятунку від них немає; з якого приводу тут радіти й кому?

Ну хіба що — туристам, які виїжджають на час з країни, — але ж трохи пізніше туристам теж буде гірше, тож це щастя є тимчасовим й нетривким.

Згадую маневри «кращого банкіра у світі», яка зараз у Лондоні: «за одну ніч» — **12 → 36**, за іншу — **36 → 22!** Як це чудово було для тих, хто знав заздалегідь і «за одну ніч» зміг збільшити накопичення в 3 рази (завдяки правильному обміну напередодні), а за іншу — ще в півтора з лишком (аналогічно, але навпаки).

Інтрига полягає лише в тому, **коли** обвал гривні відбудеться: **до** відкриття ринку землі або після «**завершення продажів**». Але не стану підкаркувати.

Між іншим, якщо буде гірше Україні, то гірше стане всім: надто великою є наша країна, щоб світ не помітив нашої раптової катастрофи. Так, **там** хочуть збувати нам своє, а не засмічувати свій ринок українською продукцією, і з цієї точки зору їм наше дурне подорожчання гривні є вигідним. Але якщо Україна зовсім загине, то зникне і їхній ринок збуту, тож цього **там** не бажають.

Просто **там** розраховують на наш інстинкт самозбереження, а даремно. Ми так звикли слухатися, що є покірними навіть тоді, коли ця покірність самовбивча, от замість опору Україна й демонструє не бетон, а пісок. Але ж розраховують на бетон — і далять, далять, поки в піску нашому самі не загрузнуть.

Потім, звичайно, суворо запитують: «А чого ж ви не чинили опір? Наша справа — давити, але ви про що дбали?». А ми й не дбали. Нам сказали — зробили. Самогубці. І з самогубства цього ніхто не зрадіє, там на таке непротивлення не розраховують, думаючи, що коли погоджуємося, то ми все прорахували й усе гаразд. Але хто рахував?..

Невже в **НБУ**? А вони **вміють**? А якщо й уміють — чи хочуть? Воно їм треба?..

Україна економічно так нагнулася, що виконує все можливе й неможливе, чого вимагають, а тому ті, хто її нагнув, розважаються й далі — якщо нема протестів. І навіть не розуміють, що зроблено й так уже більше, ніж треба. Їм цього ніхто не сказав. А вони чекають. Адже труп України до їх планів усе-таки не входить. А ми все одно **мовчимо...**

**Політика і футбол,
податки та маневри:**

сайт О. Кірша

www.samoe.in.ua

ПОДАТКИ ТА НАВКОЛО

Якщо з радощів переплатили податки

*Про повернення/зарахування помилково/надміру
перерахованого до бюджету*

Нас часто запитують підприємства, куди дівати зайві гроші. У розумінні — надміру перераховані до бюджету. Наприклад, 2 рази замість 1 за той самий місяць.

Можна, звичайно, попросити їх назад, але це, як тепер модно говорити, є контрпродуктивним. Навіть якщо повернуть, до того так замучать, що собі дорожче буде. Простіше попросити зарахувати переплачене — у рахунок *інших* податків та/або у рахунок *майбутніх* платежів.

Аби тільки не йшлося про *відшкодування* ПДВ або про *добровільні* аванси.

Повернення помилково та/або надміру сплачених коштів здійснюється відповідно до статті 43 ПКУ на підставі заяви платника податків.

Пункт 43.3 ПКУ встановлює строк подання заяви на повернення коштів з бюджету — **1095 днів від дня виникнення** помилково та/або надміру сплаченої суми.

Цей строк може бути *продовжений* у разі виникнення обставин з п. 102.6 ПКУ, наприклад, якщо *платник* податків перебував *за межами* України.

Гроші тих, які не встигли, — згорять, тому строки є дуже важливими.

Згідно з п. 43.2 ПКУ помилково та/або надміру сплачені кошти підлягають поверненню платнику податків тільки *в разі відсутності податкового боргу*. В іншому випадку повернення коштів здійснюється тільки після повного його *погашення*.

У п. 43.4 ПКУ та в п. 2 розділу II Порядку інформаційної взаємодії Державної фіскальної служби України, її територіальних органів, Державної казначейської служби України, її територіальних органів, місцевих фінансових органів у процесі повернення платникам податків помилково та/або надміру сплачених сум грошових зобов'язань та пені, затвердженого наказом Мінфіну *от 11.02.2019 р. № 60*, уточнюється, що в *заяві* платник податків повинен зазначити: назву помилково та/або надміру сплаченого податку, збору, платежу, його суму, дату сплати і реквізити з платіжного документа, за якими кошти перераховано до бюджету (код класифікації доходів бюджету, бюджетний рахунок, на який перераховано кошти, код ЄДРПОУ територіального органа Казначейства, на ім'я якого відкрито рахунок, та МФО Казначейства), *напря́м* (напря́ми) перерахування коштів, що повертаються:

- на поточний рахунок платника в установі банку;
- на погашення грошового зобов'язання та/або податкового боргу з інших платежів, контроль за справлянням яких покладено на органи ДФС, незалежно від виду бюджету;
- у готівковій формі коштів за чеком у разі відсутності у платника податків рахунку в банку.

Форма заяви — довільна (згідно з п. 43.4 ПКУ).

(Треба тільки пам'ятати про «електронні» особливості ПДВ з п. 43.4¹ ПКУ.)

Теоретично тут можливі й комбінації — тобто *поєднання* різних напрямків за різними частинами однієї переплати (див. у Порядку № 60 «напря́м(и)»).

Важливо, що *зарахування* (погашення зобов'язання з *інших* платежів) є одним з варіантів *повернення*, і, оскільки це, таким чином, теж *повернення*, на нього поширюється зазначена вище вимога 43.2 щодо *відсутності податкового боргу* як умова.

При цьому зарахування у рахунок *того самого* податку, за яким була переплата, має відбуватися *без* заяви — *автоматично* — див. п. «а» частини 3 п. 87.1 ПКУ; і лише за іншими — *не тим самим!* — платежами необхідна заява, що згадується там само в п. «б» (враховуючи, звичайно, особливості «електронного» ПДВ).

Раніше аналогічний Порядок (ще № 1146) називав як напрям повернення, зокрема, і таке:

«для *подальших* розрахунків як *авансові* платежі (*передплата*) або грошова застава».

І оскільки *зараз* слів «*подальших*», «*авансові*», «*перед-оплата*» — *немає*, то, строго кажучи, зобов'язання, виходить, повинні бути *такими, що вже настали на момент заяви*.

Зарплатні податки, податковим агентом за якими є підприємство, вважаються в цьому випадку податками підприємства та, відповідно, можуть брати участь у зарахуванні — теж у разі відсутності податкового боргу.

Це, зрозуміло, *не стосується ЄСВ*, адже він відсутній у системі оподаткування та у ПКУ, не належить до джерел поповнення бюджетів — ні держ, ні місцевих та в зарахуванні не бере участі, про що див., зокрема, «ЗІР» (підкатегорію **135.04**, за якою, до речі, проходять всі «поворотні» консультації «ЗІР»).

Отримавши від платника податків заяву про повернення коштів з бюджету, податковий орган готує відповідний висновок і спрямовує його до Держказначейства (не пізніше, ніж за 5 робочих днів до закінчення двадцятиденного строку з дня подання платником податків заяви); на підставі отриманого висновку Держказначейство протягом 5 робочих днів здійснює повернення платнику податків зазначеної суми (п. **43.5** ПКУ).

Повернення — це у розумінні повернення або *зарахування* (точно кажучи, зарахування отут вже не зовсім зарахування, а саме «*повернення на погашення*»).

Бажаємо повернути все вами переплачене, перемогти у всіх спорах і — більше не помилятися!

Олександр Кіриш

Кафедра митної справи та оподаткування Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця

*запрошує креативних та енергійних стати частиною нашої дружньої родини
і отримати висококваліфіковану професійну освіту
за спеціальностями:*

■ 071 «Облік і оподаткування»

Бакалаврський рівень — освітня програма «Податковий менеджмент».

Бакалаврський рівень, скорочена форма навчання — освітня програма «Оподаткування».

Магістерський рівень — освітня програма «Податковий менеджмент».

■ 072 «Фінанси, банки та страхування»

Бакалаврський рівень — освітня програма «Митна справа».

Магістерський рівень — освітня програма «Митний контроль».

Конкурентні переваги навчання з нами:

- ♦ якісна підготовка спеціалістів у своїй галузі;
- ♦ з вами буде працювати команда досвідчених, професійних, практикуючих викладачів;
- ♦ можливість пройти стажування та знайти роботу за фахом уже після бакалаврату;
- ♦ підтримка програм науковою школою кафедри, використання у навчальному процесі останніх наукових досліджень;
- ♦ сучасний та цікавий підхід до навчального процесу (ділові ігри, симулятори, тренінги, економічні квести, сучасна платформа для дистанційного навчання);
- ♦ доступ до міжнародних програм академічної мобільності студентів (виші Франції, Польщі, Литви, Словачії);
- ♦ можливість навчання на англійській мові та отримання Міжнародного сертифікату Кембріджського університету володіння діловою англійською мовою BEC.

Як нас знайти?

Facebook: [nalogy.hneu](https://www.facebook.com/nalogy.hneu)

Instagram: [nalogy_hneu](https://www.instagram.com/nalogy_hneu)

Web: kaffinop.hneu.edu.ua

м. Харків, пр-т Науки, 9а (ст. м. «Наукова»), ауд. Л33

Тел. +38(057)7021835

Це ж так вийде забагато об'єктів!..

Повторне поліпшення об'єкта оренди орендарем:
чи створювати новий об'єкт ОЗ

Орендар нашого підприємства повторно поліпшив об'єкт оренди. Якими є податкові наслідки такого поліпшення?

Дану проблему податківці розглянули в консультації ДПСУ від 16.09.2019 р. № 247/6/99-00-07-02-02-15/ІПК (далі — *консультація № 247*). Вони нагадали, що згідно з п. 8 П(С)БО 14 «Оренда» затрати на поліпшення об'єкта операційної оренди (модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція тощо), що приводять до збільшення майбутніх економічних вигід від його використання, капіталізують — орендар обліковує їх як капітальні інвестиції в створення (будівництво) інших необоротних матеріальних активів. Такі затрати зараховуються до складу ОЗ як первісна вартість нового об'єкта підгрупи 2.7 класифікації ОЗ, наведеної в п. 7 Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку основних засобів, затверджених наказом Мінфіну від 30.09.2003 р. № 561.

А якщо орендарю необхідно провести повторне поліпшення того ж самого об'єкта оренди? Як вчинити в *податковому* обліку? Чи потрібно орендарю під *кожне* з повторних поліпшень знову створювати окремі об'єкти або достатньо збільшити вартість уже раніше створеного при першому поліпшенні «поліпшувального» об'єкта ОЗ?

У консультації № 247 податківці роз'яснили, що на всі *повторні поліпшення* орендованого об'єкта в по-

датковому обліку потрібно створювати *окремі (нові)* об'єкти ОЗ групи 9 з мінімально допустимим строком корисного використання 12 років.

Слід зазначити, що деякі фахівці *не згодні* з податківцями та вважають правильним другий з варіантів. Тобто при повторному поліпшенні орендарем того самого об'єкта операційної оренди вартість повторних поліпшень необхідно додавати до вартості вже раніше створеного «поліпшувального» об'єкта ОЗ.

На їх думку, тут є доречною аналогія з *бухгалтерськими* правилами поліпшень власних ОЗ — коли за повторного поліпшення *не створюють* різні об'єкти, а нараховують первісну вартість об'єкта ОЗ, що поліпшується (п. 14 П(С)БО 7 «Основні засоби»). Тому *аналогічним* чином необхідно робити й при *оренді*. Адже продовжують поліпшувати той самий орендований об'єкт. А значить, усі наступні поліпшення мають збільшувати вартість об'єкта, уже раніше створеного з колишніх поліпшень. Та й «орендне» П(С)БО 14 не встановлює яких-небудь особливих правил для повторних поліпшень, а за будь-якими поліпшеннями вимагає лише їх капіталізації. І цю умову повною мірою дотримано, тому що повторні поліпшення створюють прибавку до вартості «поліпшувального» об'єкта ОЗ.

Алла Погребняк

Форма № 1ДФ: варіації на тему

Нагадаємо, що в «Бухгалтері» № 16'2019 на с. 9–11 ми розглядали низку питань, пов'язаних зі складанням та поданням форми № 1ДФ.

Зокрема, були розглянуті такі аспекти: куди подавати ф. № 1ДФ; річний перерахунок ПДФО: відображення у ф. № 1ДФ; виплати підприємцям і самозайнятим особам: коли показувати у ф. № 1ДФ; дохід у негрошовій формі: як відображати у ф. № 1ДФ.

З тих пір до редакції надійшли інші «формені» запитання, та й податківці не залишилися осторонь

від проблемних моментів заповнення та оформлення ф. № 1ДФ. Тому настав час для продовження.

1. Як відображається у ф. № 1ДФ допомога з тимчасової непрацездатності, виплата якої здійснюється несвоєчасно

Нагадаємо, що п/п. 169.4.1 ПКУ для цілей оподаткування, в тому числі для застосування податкової соціальної пільги, відносить лікарняні до зарплати.

ВТОМИВСЯ ВІД
ІНФОРМАЦІЙНОГО СМІТТЯ?

ЧИТАЙ ЛИШЕ ТЕ, ЩО МАЄ СЕНС, НА
WWW.UA.NEWS

UA.NEWS

У п/п. 3.3 Порядку заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, затвердженого наказом Мінфіну від 13.01.2015 р. № 4 (далі — *Порядок № 4**) вказано, що зарплату, що виплачується у встановлені терміни в наступному місяці, має бути відображено у ф. № 1ДФ за той період, до якого входить місяць, за який її було нараховано.

Суми виплат у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності (лікарняні) відображаються у ф. № 1ДФ з ознакою доходу «101» (прирівняні до зарплати).

Якщо лікарняні не були виплачені працівнику своєчасно в місяці, що настає за місяцем нарахування, то сума лікарняних та сума ПДФО, сплачена з них, відображаються в ф. № 1ДФ за фактом. До такого самого висновку приходять і податківці в підкатегорії 103.25 «ЗІР». Вони зазначають: якщо зарплата (а лікарняні — це також зарплата) виплачується несвоєчасно (наприклад, в наступному кварталі), то, незважаючи на те що ПДФО перераховується до бюджету протягом 30 календарних днів, що настають за місяцем нарахування доходів, сума фактично сплаченого податку відображається в графі 4 ф. № 1ДФ за наступний квартал.

2. Як правильно відобразити нараховані та виплачені аліменти у ф. № 1ДФ

Згідно з п. 13 Переліку видів доходів, які враховуються при визначенні розміру аліментів на одного з подружжя, дітей, батьків, інших осіб, затвердженого Постановою КМУ від 26.02.93 р. № 146, утримання аліментів з суми заробітку (доходу) здійснюють після утримання ПДФО та військового збору. Про виплату аліментів податковий агент має повідомити податковий орган у ф. № 1ДФ.**

Довідником ознак доходів*** визначено, що аліменти, що виплачуються платнику податку згідно з рішенням суду або за добровільним рішенням сторін, відображаються в ф. № 1ДФ з ознакою доходу «140».

У графі 2 вказують реєстраційний номер облікової картки отримувача аліментів, у графі 3 — суму виплаченого доходу в розмірі аліментів, у графі 4а — суму нарахованого ПДФО в розмірі 0 грн, у графі 4 — суму перерахованого ПДФО в розмірі 0 грн, у графі 5 — ознаку доходу «140».

Як заповнити розділ II, якщо дохід не оподатковується військовим збором?

Щодо цього питання в податківців немає єдиної думки.

* Див. його у «Бухгалтері» № 6'2019 на с. 1т–5т.

** Хоча джерелом виплати аліментів на користь їх отримувача є **працівник, а не роботодавець**, саме останній звітує про таку виплату у ф. № 1ДФ.

*** Додаток до Порядку № 4; витяг з нього — див. у «Бухгалтері» № 6'2019 на с. 7т–16т.

Так, у консультації ДФСУ від 14.08.2017 р. № 1591/6/99-99-13-01-01-15/ІПК вони зазначають, що дохід, виплачений ФОПу, який надав послуги/роботи, потрібно відображати в рядку «Військовий збір», навіть якщо такий дохід не оподатковувався ні ПДФО, ні військовим збором.

А ось ГУ ДФС в м. Києві в листі від 10.11.2016 р. № 7431/П/26-15-13-02-15 вважає, що в рядку «Військовий збір» показують лише доходи, з яких утримується військовий збір.

На нашу думку, в розділі II ф. № 1ДФ, хоч аліменти й не оподатковуються військовим збором, їх також слід показати (як нараховані, так і виплачені доходи, в загальній сумі).

3. Як відображається у ф. № 1ДФ сума прощеної поворотної фіндопомоги працівнику

Відповідно до п/п. «д» п/п. 164.2.17 ПКУ до оподаткованого доходу фізособи включається дохід, отриманий як додаткове благо, зокрема у вигляді основної суми боргу (кредиту) платника податку, прощеного (анульованого) кредитором за його самостійним рішенням, не пов'язаним з процедурою банкрутства, до закінчення строку позовної давності, в разі якщо його сума перевищує 25% однієї мінімальної зарплати (у розрахунку на рік), встановленої на 1 січня звітного податкового року.

Порядок утримання ПДФО залежатиме від того, чи повідомило підприємство боржника про прощення.

Якщо особу не було повідомлено, то сума податку утримується з інших джерел її доходу, що їй виплачує підприємство (зокрема, із зарплати). Підприємство в такому разі має включити суму прощеного (анульованого) боргу у ф. № 1ДФ за підсумками звітного періоду, у якому такий борг був прощений (з ознакою доходу «127»).

У тому випадку, якщо підприємство повідомляє особу про прощення такої заборгованості, боржник самостійно сплачує податок з таких доходів та відображає їх у річній податковій декларації.

У такому разі підприємство також відображає суму прощеної ПФД у ф. № 1ДФ, але утримань і нарахувань податку (суми в графах 4 і 4а) не здійснює.

4. Як відображають у ф. № 1ДФ поворотну та безповоротну фіндопомогу, видану ФОП

4.1. Поворотна фіндопомога

Для доходів, виплачуваних самозайнятим особам, у Довіднику ознак доходів передбачено окрему ознаку доходу «157». Однак у підкатегорії 103.25 «ЗІР» податківці роз'яснили, що сума поворотної фіндопомоги, що виплачується ФОПу, має відображатися у ф. № 1ДФ під «цивільною» ознакою доходу «153». Виходить, не є важливим, хто виступає отримувачем ПФД: ФОП

чи звичайна фізособа — ознака доходу буде тією самою — «153».*

При цьому в графах 3а та 3 розділу I ф. № 1ДФ відображають суму нарахованої та виплаченої фіндопомоги відповідно, а графи 4а та 4 не заповнюються.

4.2. Безповоротна фіндопомога

Якщо ФОПу видали безповоротну фіндопомогу, то, на думку податківців, така фіндопомога не є результатом здійснення підприємницької діяльності ФОПа, тому її слід оподатковувати за правилами, встановленими для оподаткування доходів звичайних фізосіб у вигляді додаткового блага (п/п. «r» п/п. 164.2.17 ПКУ). Податковий агент зобов'язаний утримати з суми БФД, виданої ФОПу, ПДФО та військовий збір за ставками 18% та 1,5% відповідно.

У ф. № 1ДФ суму безповоротної фіндопомоги, виданої ФОПу, відображають з ознакою доходу «126» (підкатегорія 103.25 «ЗІР»).

5. Чи відображати у ф. № 1ДФ вартість виданого спецодягу (не наднормативно)

Відповідь на це запитання податківці надали в роз'ясненні ДФСУ від 23.05.2019 р.

Вони нагадали, що до складу загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку не включається, зокрема, вартість спеціального (форменого) одягу та взуття, що надаються роботодавцем у тимчасове користування платнику податку, який перебуває з ним у трудових відносинах (п/п. 165.1.9 ПКУ).

У ф. № 1ДФ вартість такого спецодягу відображається з ознакою доходу «136».

А якщо працівник звільняється і повертає раніше виданий спецодяг, чи відображати таке повернення з «мінусом» у ф. № 1ДФ?

Ми вважаємо, що в разі повернення спецодягу, в тому числі і при звільненні працівника, відображати його вартість з «мінусом» у ф. № 1ДФ не потрібно. Це не передбачено нормами ПКУ та Порядком № 4.

6. Оренда приміщення/автомобіля у фізособи. Як відобразити суму оренди у ф. № 1ДФ

6.1. Оренда приміщення

Розглядаючи в «Бухгалтері» № 23'2019 на с. 12–13 правові та податкові особливості оренди офісу у фізособи, ми підкреслювали, що при цьому по-

* На цей момент ми звертали увагу і в «Бухгалтері» № 45'2018 на с. 12.

датковим агентом, який зобов'язаний нараховувати, утримувати та сплачувати ПДФО і військовий збір з такого доходу, відповідно до п/п. 14.1.180 ПКУ є орендар — юридична особа або фізична особа — підприємець.

З п/п. 170.1.2 ПКУ також впливає, що податковим агентом фізособи-орендодавця за орендним доходом є *орендар*. При цьому орендар сплачує ПДФО, нарахований і утриманий з доходу від надання в оренду нежилого приміщення, до відповідного бюджету за *своїм* місцезнаходженням.

Якщо в оренду надається і *земельна* ділянка, то ПДФО сплачується до відповідного бюджету за місцезнаходженням такого *об'єкта оренди*.

А ось суми *військового збору* податковий агент перераховує за *своїм* місцезнаходженням незалежно від виду об'єкта оренди (категорія 126.05 «ЗІР»).

У ф. № 1ДФ орендні доходи відображають з ознакою доходу «106». Це підтверджують і податківці в роз'ясненні ДФСУ від 23.05.2019 р.

6.2. Оренда автомобіля

Окремої ознаки для доходу від надання рухомого майна в оренду в Довіднику ознак доходів не передбачено. Згідно з п/п. 164.2.2 ПКУ суми винагород та інших виплат, нарахованих (виплачених) платнику податку відповідно до умов цивільно-правового договору (далі — ЦПД), вважаються оподатковуваним доходом фізособи. Оскільки договір оренди транспортного засобу носить цивільно-правовий характер, слід утримати з орендної плати на користь фізосіб 18% ПДФО та 1,5% військового збору.

Ми вважаємо, що у ф. № 1ДФ суми орендних платежів мають бути зазначені з ознакою доходу «102», адже, як зазначалося вище, йдеться про виплату за ЦПД. До речі, раніше з цим погоджувалися і податківці в підкатегорії 103.25 «ЗІР». На сьогодні вони змінили свою позицію і вважають, що суми орендних платежів, які виплачуються податковим агентом на користь фізосіб на підставі договорів оренди рухомого майна, відображаються ним у ф. № 1ДФ під ознакою доходу «127» як інші доходи (підкатегорія 103.22 «ЗІР», роз'яснення ДФСУ від 23.05.2019 р.). У цілому, яку ознаку доходу вибрати — вирішувати суб'єкту господарювання. У будь-якому разі штрафу за відображення доходу не з тією ознакою ПКУ не передбачено. Головне — відобразити дохід у ф. № 1ДФ.

7. Форма № 1ДФ: дещо про відповідальність

7.1. Штрафонебезпечні помилки у ф. № 1ДФ

Штрафні санкції за різні порушення при складанні і поданні ф. № 1ДФ встановлено в п. 119.2 ПКУ.

www.samov.in.ua

У ньому передбачено, що фінансові санкції застосовують до платників податку за: неподання ф. № 1ДФ; подання ф. № 1ДФ з порушенням встановлених строків; подання ф. № 1ДФ не в повному обсязі; подання ф. № 1ДФ з недостовірними відомостями або помилками за умови, що такі недостовірні відомості чи помилки призвели до зменшення та/або збільшення податкових зобов'язань платника податку та/або зміни платника податку.

Розмір штрафу за перелічені порушення становить **510** грн, а за повторне порушення протягом року — **1020** грн.

Відповідно до роз'яснення у підкатегорії **103.26** «ЗІР» цей штраф застосовують не до кожного порушення окремо, а до загальної кількості порушень, виявлених податківцями під час однієї перевірки (що виправляються податковим агентом).

До речі, не всі помилки та недостовірні відомості тягнуть за собою штраф. Наприклад, якщо неправильно вказано зарплату працівника, але розмір утриманого податку вказано правильно, такий недолік не призводить до заниження податкових зобов'язань. Зазначення у ф. № 1ДФ неправильної ознаки доходу теж не впливає на правильність визначення суми зобов'язань і не призводить до зміни платника (див. витяг з постанови Вадсуду від 08.06.2016 р. № К/9991/81772/12 у «Бухгалтері» № 26'2017 на с. 18–19).

Але це ще не все. За неподання або несвоєчасне подання ф. № 1ДФ посадових осіб підприємства можуть притягнути також до адмінвідповідальності за ст. 163⁴ КпАП. Вона передбачає, що неповідомлення або несвоєчасне повідомлення податківців за встановленою формою про доходи громадян тягне за собою попередження або штраф на посадових осіб у розмірі від **2 до 3 нмдг** (від **34 до 51** грн). За повторне порушення протягом року розмір штрафу може становити від **3 до 5 нмдг** (від **51 до 85** грн). Про можливість притягнення до адмінвідповідальності за такі порушення податківці попереджають в підкатегорії **103.26** «ЗІР».

До речі, обидва ці штрафи (за п. 119.2 ПКУ і ст. 163⁴ КпАП) застосовують одночасно. Тобто притягнення до фінвідповідальності за ПКУ не звільняє посадових осіб від адмінсанкцій.

7.2. Помилки у ф. № 1ДФ більше трьох років: чи потрібно виправляти

Ми вважаємо, що «прострочену» помилку у ф. № 1ДФ **можна не виправляти**. Адже податківці не можуть покарати за помилки, які були допущені в звітності, якщо з моменту її подання минуло **понад 1095 днів**.

Відповідно до п. 50.1 ПКУ, у разі якщо в майбутніх податкових періодах (з урахуванням строків позовної давності, визначених ст. 102 ПКУ) платник податків самостійно виявляє помилки в раніше поданій податковій декларації, він зобов'язаний надіслати уточнюючий розрахунок до такої податкової декларації.

При цьому ст. 102 ПКУ встановлює, що в загальному випадку контролюючий орган має право провести перевірку та самостійно визначити суму грошових зобов'язань платника податків не пізніше закінчення **1095** дня, що настає за останнім днем граничного строку подання податкової декларації, а якщо податкову декларацію було надано пізніше — за днем її фактичного подання. Якщо протягом зазначеного строку податківці не визначили суму грошових зобов'язань, платник податків вважається вільним від такого зобов'язання (у тому числі від нарахованої пені), а спір стосовно такої декларації не підлягає розгляду в адміністративному або судовому порядку.

Тож самовиправлятися при виявленні старих помилок (у звітності, з граничного строку подання якої минуло понад 1095 днів) немає жодного сенсу.

Крім того, при поданні уточнюючого розрахунку податківці можуть накласти штраф за п. 119.2 ПКУ. У п. 102.1 ПКУ зазначено: якщо платник податків подав уточнюючий розрахунок до податкової декларації, податківці мають право визначати суму податкових зобов'язань за такою декларацією протягом 1095 днів з дня подання уточнюючого розрахунку. Тобто, удаючись до уточнення за старою декларацією, платник податків автоматично **продовжує** податковий строк давності **ще на 1095 днів**.

Алла Погребняк,
Тетяна Серікова

БЕРЕЗІВСЬКА®

Природна свіжість «Березівської» втамовує спрагу та додає свіжих сил організму. Крім цього, «Березівську» просто приємно пити. Завдяки невисокій мінералізації її також можна вживати як прохолоджуючий напій, приємний смак та свіжість якого приємно втамовує спрагу та піднімає загальний тонус організму. Відмінна якість мінеральної води «Березівська» підтверджена у 2012 році міжнародним сертифікатом ISO 9001:2009.

www.berezivska.ua ☎ (057) 757-48-86, 703-21-66

ДОКУМЕНТИ З КОМЕНТАРЯМИ

З ІПК Державної
податкової
служби України
від 11.01.2020 р.

№ 70/6/99-00-04-03-02-06/ІПК

І досвід — помилок син хибних...

*Помилково сплатили податок на рахунок іншої бюджетної класифікації:
якими будуть наслідки*

рахунку бюджетної класифікації, а отже, не буде погашена сума грошового зобов'язання платника податків.

У випадку непогашення платником податків у встановлені терміни самостійно визначеного грошового зобов'язання такий платник податків несе відповідальність, встановлену ст. 126 ПКУ та ст. 163² КУпАП. Крім того, на суму податкового боргу нараховується пеня.

<...>

<...> Якщо платник податків невірною заповнив реквізити платіжних документів або помилково спрямував кошти на невідповідний код бюджетної класифікації, кошти не надійдуть до відповідного

Від редакції

Отже, податківці дотримуються своєї строгої позиції: зазначення **помилкового** коду бюджетної класифікації в платіжних документах призводить до **непогашення** грошового зобов'язання та встановленої **відповідальності** за це.*

Зі свого боку зазначимо, що це не є підставою для твердження, що платник не сплатив податок у строк. Про це свідчать, наприклад, Постанова ВР від 22.05.2018 р. у справі № 815/2405/16** (www.reyestr.court.gov.ua/Review/74173580), ВСУ від 16.06.2015 р. у справі № 21-377а/15 та від 02.12.2015 р. у справі № 826/6059/13-а.

У всіх рішеннях служителі Феміди наполягають на тому, що для підтвердження факту несплати

* Наприклад, у листі від 21.06.2016 р. № 13668/6/99-99-15-02-02-15 (інформацію про нього — див. у п. 10 рубрики «Док-огляд» в «Бухгалтері» № 27–28'2016 на с. 36) вони роз'яснили, що на платника податків, який здійснює виплати доходу нерезиденту й спрямував податок з таких доходів на неправильний код бюджетної класифікації, чекають штрафи, передбачені ст. 127 ПКУ, та пеня згідно зі ст. 129 ПКУ.

** Див. про неї в п. 5 рубрики «Док-огляд» в «Бухгалтері» № 29–30'2018 на с. 36.

узгодженої суми грошового зобов'язання необхідно встановити, що в строк, передбачений п. 57.1 ПКУ, платник податку не вчиняв дій, спрямованих на перерахування узгодженої суми грошового зобов'язання до державного бюджету. Допущення помилки під час перерахування узгодженої суми грошового зобов'язання до держбюджету у строк, встановлений п. 57.1 ПКУ, має кваліфікуватися як дія, хоча й помилкова. Отже, дії, що не містять ознак бездіяльності платника податку під час сплати узгодженої суми грошового зобов'язання, не можуть бути підставою для застосування штрафів, передбачених п. 126.1 ПКУ.

Оскільки такі суми зараховуються на казначейський рахунок, то помилкове зазначення розрахункового рахунку в платіжному дорученні під час сплати суми податкового зобов'язання не є достатньою правовою підставою для висновку про несплату необхідної суми грошового зобов'язання у визначений ПКУ строк, а отже, і для застосування штрафних санкцій на підставі п. 126.1 ПКУ.

Отже, під час здійснення платежів до бюджету платнику податків слід ретельно заповнювати платіжні доручення та не забувати вказувати **код бюджетної класифікації** в полі «Отримувач» платіжного доручення. В іншому випадку доведеться відстоювати свою точку зору в суді.

**Консультації з оптимізації бізнес-процесів
для зростання прибутковості вашого бізнесу,
вирішення проблем, семінари та тренінги для вас
і вашого персоналу.**

Великий успішний досвід.

Тел. 097-406-1253; 093-498-1199

ЮРЕПська радість

Внески засновників до додаткового капіталу
не є доходом ЮРЕПа

З листа Міністерства фінансів України
від 08.12.2019 р. № 11210-09-62/32343

<...> Оскільки для цілей бухгалтерського обліку збільшення додаткового капіталу за рахунок внесків засновниками є операцією, що приводить до збільшення власного капіталу та при цьому не приводить до збільшення доходу підприємства, то, відповідно, внесення грошових коштів засновниками як **додатковий капітал без зміни розміру** статутного капіталу не включається до складу доходу платника єдиного податку третьої групи (юридичної особи).

Від редакції

З висновком, що міститься у цьому листі Мінфіну (далі — **лист № 11210**), ми цілком згодні.

Нагадаємо, що свого часу податківці в консультації ГУ ДФС у Полтавській області від 28.11.2018 р. № 4929/ІПК/16-31-12-04-23 (див. його в «Бухгалтері» № 1'2019 на с. 14) стверджували, що оскільки внески учасниками підприємства до додаткового капіталу здійснюються понад СК без рішень про зміну його розміру, то такі кошти оподатковуються ЄП у повному обсязі.

У редакційному коментарі (див. там само, на с. 15) ми критикували аргументацію полтавських податківців. Адже вони просто посилаються на п.п. 8 п. 292.11 ПКУ, відповідно до якого до ЄП-доходу не включаються лише суми грошових коштів і вартість майна, внесені в СК такого платника ЄП; а отже — будь-які внески, які не приводять до зміни СК ЮРЕПа, на їхню думку, повинні включатися до його доходу і оподатковуватися ЄП.

До речі, в «Бухгалтері» № 37'2017 на с. 32 ми розглядали юридичні та обліково-податкові нюанси додаткових внесків до СК товариства. При цьому ми звертали увагу на те, що з п. 5 П(С)БО 15 «Дохід» та п. 3 НП(С)БО 1 впливає, що сума додаткових внесків до капіталу підприємства не збільшує доходи підприємства. Так, в обох згаданих Стандартах наведено визна-

чення доходу. В обох випадках бухоблікові правила роблять спеціальний виняток — не вважається доходом збільшення активів і капіталу за рахунок внесків власників (учасників). Причому йдеться в них не тільки про первісні внески до СК, але й про **додаткові** внески, тому що згадується власний, тобто будь-який, капітал.

Тому ми завжди вважали, що для ЮРЕПа не є важливим, збільшують такі внески СК підприємства чи відображаються як додаткові внески без збільшення розміру СК. У будь-якому разі у бухобліку операції зі здійснення зазначених внесків відображаються в кореспонденції з рахунками класу 4 (капіталу). І ці операції жодним чином не кореспондують з «дохідними» рахунками (рахунками класу 7). Тоді як вони можуть бути доходом платника ЄП?

Та й самі полтавські податківці посилаються на рахунок 42 «Додатковий капітал» і на Інструкцію про застосування Плану рахунків, що й спростовує їхній висновок.

Як обґрунтував свою позицію Мінфін у листі № 11210?

Юрособи — платники ЄП групи 3 з метою об'єднання об'єкта оподаткування використовують дані спрощеного бухгалтерського обліку доходів та витрат (п.п. 296.1.3 ПКУ). Методику такого спрощеного бухобліку затверджує саме Мінфін (п. 44.2 ПКУ). А далі — працюють Стандарти бухобліку. Як ми й казали...

**Ділове консультування за телефоном
для передплатників «Бухгалтера»
від автора журналу!**

Консультації платні.

(057) 717 19 11

ДОК - ОГЛЯД

Нове вийшло

1. ІПК до госпоперації та ІПК після —
ВС пояснив різницю

Верховний Суд у Постанові від 05.12.2019 р. у справі № 820/5360/17 (www.reyestr.court.gov.ua/Review/86162183) підкреслив, що первинною є податкова консультація, а потім платник податків її виконує.

Аналізуючи п. 53.1 ПКУ, згідно з яким не може бути притягнуто до відповідальності платника податків, який діяв відповідно до податкової консультації, ВР/КАС зауважив: у будь-якому випадку первинною є податкова консультація, а вже потім платник податків її виконує. Тобто особа звільняється від відповідальності у разі вчинення певних дій у відповідності та на підставі податкової консультації.

За обставинами справи, що розглядалася, підприємство спочатку здійснило певну операцію, а лише *потім* звернулося за індивідуальною податковою *консультацією*. У цій ситуації суд підкреслив, що підприємство діяло на власний розсуд, а не на підставі податкової консультації. Отже, під час оцінки вчинених дій отримана консультація *не має* враховуватися.

2. Продаж продукції за ціною,
нижчою ніж собівартість,
не можна розглядати
як операцію поза межами господарської діяльності

Верховний Суд (Постанова від 10.12.2019 р. у справі № П/811/1512/14, www.reyestr.court.gov.ua/Review/86238844), переконаний, що посилання податкового органу на збитковість експортної операції суди попередніх інстанцій об'рунтовано не взяли до уваги. До факторів ціноутворення крім рівня витрат, пов'язаних з виробництвом товару, належать: рівень попиту на продукцію, кон'юнктура ринку, платоспроможність покупця, обсяги виробництва і складські запаси продавця та інші умови, які об'єктивно впливають на формування ціни.

При цьому *прибутковість* кожної окремої операції *не є обов'язковою ознакою* господарської діяльності, яка

може включати й окремі збиткові операції, здійснення яких викликано об'єктивними причинами, а отже, продаж позивачем продукції за ціною, *нижчою* ніж собівартість, *не можна* розглядати як операцію *поза межами* господарської діяльності позивача.

Крім того, в акті ревізії не наведено жодних доказів щодо реалізації продукції за цінами, які не відповідають звичайним.

3. Часткове заповнення графи ТТН
«Пункт розвантаження» породжує в податківців
сумніви щодо фактичного здійснення постачання

Під час перевірки податковий орган вирішив, що підприємством не підтверджено фактичне здійснення ним постачання нафтопродуктів іншим підприємством. Як наслідок, отримані ним (позивачем) від зазначених підприємств грошові кошти податковим органом визначено як безповоротну фінансову допомогу, що спричинило відповідні зміни в оподаткуванні позивача в періоді 2016 рік — перше півріччя 2017 року.

При цьому відповідні висновки, викладені в акті податкової перевірки, базувалися на тому, що в графах «Пункт розвантаження» наданих позивачем до перевірки ТТН зазначено сім пунктів розвантаження, проте вказано лише місто й вулицю, без зазначення номера будівлі, що не дало змоги податковому органу встановити точне місце розвантаження нафтопродуктів та наявність там відповідних засобів для їх зберігання та реалізації.

Натомість колегія суддів у Постанові ВС від 09.12.2019 р. у справі № 826/5479/18 (www.reyestr.court.gov.ua/Review/86333397) звертає увагу на те, що визначення поняття «безповоротна фінансова допомога» (п/п. 14.1.257 ПКУ) не містить застережень щодо можливості її поширювального тлумачення. Отже, встановлений під час податкової перевірки факт реалізації товару *не дає* правових підстав кваліфікувати отримані позивачем грошові кошти за такий товар як *безповоротну фінансову допомогу*.

Сайт О. Кірша

www.satomov.in.ua

В ОНОВЛЕНОМУ ВИГЛЯДІ!

4. Нюанси подання звітності з податку на прибуток великими платниками податків

Податківців запитали: до якого контролюючого органу зобов'язаний подавати звітність та сплачувати податок на прибуток підприємств платник, внесений до Реєстру великих платників податків?

У підкатегорії **102.20.02 «ЗІР»** податківці роз'яснили, що великий платник податків, щодо якого центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову та митну політику, прийнято рішення про переведення на облік у контролюючий орган, що здійснює супроводження великих платників податків, чи інший контролюючий орган, після взяття його на облік за новим місцем обліку зобов'язаний сплачувати податки за місцем попереднього обліку в контролюючих органах, а подавати податкову звітність та виконувати інші обов'язки, передбачені ПКУ, за новим місцем обліку (абз. 7 п. 64.7 ПКУ).

Реєстр великих платників податків на 2020 рік затверджено наказом ДПС України **від 26.09.2019 р. № 98** «Про затвердження Реєстру великих платників податків на 2020 рік» та розміщено на офіційному веб-порталі ДПС України (www.officervp.tax.gov.ua) у розділі: Головна / Діяльність / Законодавство про діяльність / Накази про діяльність.

Отже, якщо місцезнаходження платника податків **не збігається** з місцем податкового обліку в органі ДПС, сплата податку на прибуток підприємств здійснюється за місцезнаходженням платника на бюджетні рахунки, відкриті на рівні головних управлінь Державної казначейської служби України в областях з відомчою ознакою «99».

Податкова звітність з податку на прибуток великими платниками податків подається за **новим** місцем

обліку з дати **переходу** до Офісу великих платників податків ДПС.

5. Мінфін скоригував

Методрекомендації з бухгалтеру

Мінфіном наказом **від 14.01.2020 р. № 6** внесено деякі правки до шістьох Методрекомендацій з бухгалтеру.

Зупинимося на деяких із них:

1) ліквідаційна вартість тепер визначається комісією, створеною наказом керівника підприємства, під час введення об'єкта в експлуатацію;

2) прибрано норму, за якою первісну (переоцінену) вартість об'єкта основних засобів можна збільшити на суму індексації;

3) уточнено, що при створенні цільового фонду з відновлення основних засобів залишок невикористаного цільового фонду, що підлягає поверненню орендодавцю, відображається за дебетом рахунку **48** «Цільове фінансування і цільові надходження» та кредитом субрахунку **685** «Розрахунки з іншими кредиторами»;

4) із закупівельного акту прибрали необхідність вказувати місце складання;

5) Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку фінансових витрат, затверджені наказом Мінфіну **від 01.11.2010 р. № 1300**, не поширюються на мікропідприємства, малі підприємства, непідприємницькі товариства, підприємства, які ведуть спрощений бухгалтерський облік доходів та витрат відповідно до податкового законодавства, а також на представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності;

6) рахунки класу **9** «Витрати діяльності» ведуться всіма підприємствами з відкриттям за власним рішенням рахунків класу **8** «Витрати за елементами».

До відома читачів

Зворотний зв'язок за неспеціальними питаннями (зазвичай організаційними) — за тел. **067-803-96-71**.

Рукописи (і т. ін.) **не повертаються** та **не рецензуються**.

Передрук авторських матеріалів припустимий лише за умови **письмового узгодження** з редакцією.

Виділення в текстах (у тому числі в документах) — **редакційні**.

Усі публікації — неофіційні, **переклади** — виконано редакцією журналу!

На критику — **відповідаємо**.

Відпочинок душі — на сайті О. Кірша www.samoe.in.ua

Словом «**ФОП**» позначається будь-яка фізична особа — підприємець незалежно від системи її оподаткування; словами «**ЮРЕП**» і «**ПРИПЕП**» позначається відповідно: «**юрособа на єдиному податку**» та «**приватний підприємець на єдиному податку**».

Заєць (див. **ліворуч**) позначає текст для **обережних** читачів,
а **лев** (див. **праворуч**) — для **сміливих**.

Наші реквізити:

т/р UA393516070000002600881955631 у відділенні № 19 «ПАО БАНК ГРАНТ»,
МФО 351607, код ЄДРПОУ 38775379;
отримувач — ТОВ «ПРЕС-ЕКСПРЕС 2013».

6. За ненадання документів, обов'язковість ведення яких не встановлено законодавством, не може бути застосований штраф

Податковий орган застосував штрафні санкції в розмірі **510** грн за ненадання первинних документів.

На думку Верховного Суду (Постанова від 09.12.2019 р. у справі № 826/11830/18, www.reyestr.court.gov.ua/Review/86333195), для належного ведення обліку та оподаткування п. 44.1 ПКУ вимагає від платника податків вести ті первинні документи, реєстри бухгалтерського обліку, фінансову звітність, які передбачені законодавством, і у разі проведення перевірки обов'язково надати їх контролюючому органу. У разі невиконання цього обов'язку до платника податків застосовуються штрафні санкції.

Штрафні санкції не можуть бути застосовані за ненадання документів, обов'язковість ведення яких не встановлена чинним законодавством.

Висновок контролюючого органу про ненадання позивачем первинних документів для перевірки вмотивований тим, що ТОВ на підтвердження господарської операції зі сплати винагороди за користування кредитом не надано документів, які б підтверджували числові показники, що були враховані у розрахунку.

Під час касаційного перегляду справи судом встановлено, що ненадання детального розрахунку

винагороди банку, сплаченої позивачем, зумовлено відмовою банку у наданні цієї інформації, а не протиправними діями з боку ТОВ.

7. Посередницькі послуги страхування через Інтернет: чи потрібний РРО

ДПСУ в консультації від 03.01.2020 р. № 7/6/99-00-05-04-01-15/ІПК роз'яснила: якщо посередницькі послуги у сфері страхування (укладання та оформлення в електронному вигляді договорів страхування, скріплення таких договорів електронною печаткою та надсилання на електронну пошту страхувальника) та послуги з оброблення даних і розміщення інформації на веб-вузлах, а також сплата за такі послуги споживачем здійснюватимуться **виключно через Інтернет**, без фізичного контакту надавача та отримувача послуг, то в цьому випадку застосування **РРО є необов'язковим**.

Податківці нагадали, що при визначенні відносин суб'єкта господарювання з отримувачем послуг в обов'язковому порядку слід встановлювати місце здійснення розрахунків. Якщо **місце здійснення розрахунків визначити неможливо** (наприклад, споживач отримує комп'ютерні програми, електронні книжки, висновки, договори тощо виключно в електронній формі), у такому випадку **застосовувати РРО не обов'язково**.

Податківці також роз'яснили, як діяти суб'єкту господарювання, який має намір скасувати реєстрацію КОРО та припинити її застосування.

Увага!

Документи, **опис** яких поміщений у «Док-огляді», шукайте на **сайті** журналу «Бухгалтер» (kirshbuh.in.ua) у розділі «Документи».

Ексклюзивні листівки

☎ 3 8 (050) 300 93 99
<http://arts.in.ua/artists/vitlot>